

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

De personen die zich van heden aan den *Postrijder* abonneren voor het jaar 1873, zullen het blad *kosteloos* ontvangen tot den eersten januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 26 NOVEMBER.

Er zal weer lawijt worden gemaakt in Landernau... het zal weer stormen in... een glas water.

De katholieken hebben weeral wat uitgestoken. Kunnen zij wel eene week zich stil houden? Men zou waarschijnlijk zeggen, dat hunne ondeugden van louter kwik zijn, want er is geene rust mede te bekomen. 't Is de stad Doornik, welke het toneel der nieuwe deugnietrij is.

Verbeeld u, lezer, dat de kanunniken van Doornik (dezelfde, die den ex-minister Bara de beurs gegeven hebben, om zijne studie te laten doen), verbeeld u, dat zij het lijk van Mgr Labis in eenen kelder der hoofdkerk van Doornik hebben doen begraven...

Dit feit is des te schrikkelijker, daar vroeger het lijk van Mgr Delebecque te Gent, Z. E. de kardinaal aartsbisschop Sterckx, te Mechelen insgelijks in eenen kelder bunnor hoofdkerk bijgezet is geworden. Zelfs voegt men er bij — en verzekert het — dat ook de lijken van de koninklijke prinses, van den Koning en van de Koningin, in eene kerk begraven werden.

De *Etoile belge*, die nog altijd aan 't snuisteren is naar 't een of 't ander ernstig punt, waarover in de Kamer eene interpellatie zou kunnen gedaan worden, vraagt te dezer gelegenheid, dat, indien men voor de doode kerkvoogden eene afzonderlijke plaats begeert, men voor hen eene uitnemingswet zou maken. Het hoffelijke blad vergeet, of liever, durft niet zeggen, dat men in de wet dan ook de leden van 't koninklijk gezin zou behoeven te begrijpen, tenware het beweerde, dat koningen en prinses van betere stof zijn dan bisschoppen, en nog minder dan deze, aan de wet moeten gehoorzamen.

Wat er van zij, de kwestie zal, gelijk wij hooger zeiden, wat geraas doen ontstaan in 't doktrinaire kamp. Als er nu maar geen hoogere waterlood, geene meerdere duurte van vleesch en boter, geene nieuwe onrust in Frankrijk, Italië en Pruisen door ontstaat!... De deugnietrijen der katholieken hebben soms zulke gewichtige gevolgen....

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

M. R. Frère is avoué benoemd bij de rechtbank van Tongeren.

De Schoolpenning.

De *Gazette*, een Brusselsch bladje, legt uit wat de schoolpenning is:

« Het is, zegt het, bovenal een liberaal werk, » en zijn doel is, oorlog tot ter dood aan het priesterkleed (*à la soutane*).

« Laat ons de middelen opzoeken, om onze » *godvreezende afbrekers* zooveel kwaad te » doen als mogelijk is.

« Wat anders is hunne groote macht, tenzij » de vrouw? Op dien grond moet er geworfeld » worden. »

't Zij zoo: de schoolpenning moet dus dienen om oorlog te voeren tot ter dood aan het godsdienstig princip, en om dit laatste te dooden in de vrouw.

Onze geuzen moeten immers vrouwen hebben die er over denken zooals zij!

Die zijn er overigens genoeg te vinden, doch in zekere conditie...

Is het te begrijpen, dat het werk van den school- of liever *doolpenning*, teenemaal mislukt is, en onze deftige burgerij met afkeer het hoofd hiervoor omwendt?

Binnenland.

Vrijdag laatst kreeg een handelaar van de rue des Ecoliers te Luik, van wie eene dochter in een der voornaamste huizen van Brussel woont, het bezoek van een jong meisje, welke zegde in hetzelfde huis te dienen, en die de brave lieden de groetenissen van hunne dochter kwam brengen, wier beste vriendin zij zegde te zijn. Zij sprak er met geestdrift over. Zij was, zegde zij,

slechts voor eenige dagen naar Luik gekomen, en wist niet waar logeren; de ouders harer vriendin bieden haar de gastvrijheid aan, die zij aanvaardt. Zij was als kind van den huize, en men had een blind vertrouwen in haar. De belangwekkende vriendin heeft er gebruik van gemaakt, om de schoven te lichten en met haren buit de plaat te poetsen. De politie zoekt deze stoute diefgege op. Men heeft reeds vernomen, dat zij door de dochter, welke te Brussel woont, niet gezond was.

— Te Namen en te Luik blijven de waters zwellen op zeer merklijke en snelle wijze.

— Dezer dagen is er op den spoorweg van Namen naar Luik, een ijselijk ongeluk gebeurd. Twee gendarmen hadden te Marches-les-Dames eene nachtronde gedaan. Omstreeks 11 uren 's nachts kwamen zij op het grondgebied van Beenen, gedwongen zijnde de baan te verlaten, welke door het water der Maas overstroemd was, volgden zij den spoorweg. Eensklaps kwam er een koopwagentrein in volle snelheid aansnellen en een der gendarmen, die niet spoedig genoeg op zijde had kunnen gaan, werd door de lokomotief zoo erg getroffen, dat hij op den slag dood bleef.

— Verleden zaterdag is eenen pachter van Borchworm, met name Destreche, die over de spoorbaan wilde stappen, op het oogenblik dat de trein van Luik aankwam, door 't locomotief getroffen, op de ruggels geworpen en op den slag gedood.

Zijn hoofd was verbrijzeld en zijn rechterarm afgerokken. Hij laat drie kinderen achter.

— Men schrijft uit Brussel:

Er worden op dit oogenblik belangrijke werken in de St-Gudulakerk uitgevoerd om de dikke kalklaag weg te nemen, die sedert verscheidene eeuwen de muren bedekt, en waaronder men tamelijk goed bewaarde muurschilderingen vindt.

— De politie van Laaken heeft verscheidene belangrijke aanhoudingen gedaan. Een der aangehouden personen is zekeren Samson, van Parijs, die onder de *Commune* gedient had. Deze aanhouding gebeurde verleden zaterdag. Des anderendaags kwam in het politiebureau van Laaken een ander vreemdeling, ook van Franschen oorsprong, en wonende te Antwerpen, om naar zijnen vriend *Samson* te vragen, die hem 2,700 fr. ontstolen had, maar de bestolenne die kwam klagen, was zelf uit Parijs aangeduid, als hebbende op zijne beurt 6000 fr. gestolen, evenals zijn vriend *Samson*, en een ander persoon van hetzelfde land, te Brussel, in de Leopoldswijk wonende, is door den politiecommissaris van Laaken aangehouden.

— Men schrijft uit Brussel, 24 nov.:

De onderhandelingen over het handeltraktaat met Frankrijk zijn geschorst. M. Ozenne is naar Parijs vertrokken, om nieuwe instruktiën te vragen.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Dezer dagen werden twee kinderen van 6 of 7 jaren in eene vigilante naar 't bureau van politie gebracht, omdat ze... een aalmoesken hadden gevraagd. Een derde kind werd nabij de Meir aangebracht en insgelijks in 't rijtuig gestoken. Die arme kinderen huilden en jammerden, en beloofden het nooit meer te zullen doen. Zal men nog zeggen, dat onze stadhuisheren niet ieverig zijn in *politiezaken*!

— Het *Willemsfonds* van Gent heeft aan den heer minister van openbare werken eenen brief geschreven om hem te verzoeken, dat alle mogelijke afkondigingen van zijn departement in de beide talen zouden gebeuren.

— Men leest in de *Chronique*, dat de oude meesterknecht van den reddingsdienst, te Nieuwpoort, dezer dagen op pensioen gesteld is, na 33 jaren diensttijd, met 131 franken per jaar. — Ziedaar een man, die de helft zijns levens gewerkt heeft om zich voor anderen in doodsgevaar te stellen, en wien men nu, op zijnen ouden dag, nu hij gebrekkelijk is, 36 centiemen geeft voor zijne genezing en zijn onderhoud. Met een half dozijn pijpjes tabak te rooken en een halve genever te drinken, is zijn pensioen in rook verlogen!

— Uit Kalmphout meldt men, dat de genaamde Loopmans, oud 20 jaar, die in het veld eene bom gevonden had, welke voortkwam van den Polygoon van Brasschaat, op het noodlottig gedacht kwam, de wick of lont ervan in brand te steken. Dit gedaan hebbende, wilde hij heenloopen en zich in eenen gracht leggen, doch de ontloffing had schier oogenblikkelijk plaats en de brokken der bom troffen hem op verscheidene deelen des lichaams. Toen men ter plaats kwam, lag de ongelukkige dood in eenen bloedplas.

— Men schrijft uit Oostende:

Sedert eenigen tijd zwerfde een schrikkelijk

dier in de velden en in de bosschen bij Ieperen. Men had het insgelijks in de omstreken van Meenen en Poperinge gezien. Het zaide afschrik in de gemeenten dezer omstreken, des te meer daar men niet wist van wat aard het was. Was het de duivel of een beer? Men wist het niet juist te zeggen, omdat niemand het had durven bezien, en daar sommige buitenlieden overal duivels, razende honden en spookten zien. Zoodra de avond viel sloot ieder zich in zijne woning op. De vrees heerschte dus in deze gewesten. Gelukkig was de heer V. D. H. een welgeoefend jager, in deze streken gekomen om op zijne eigendommen te jagen. Daar vernam hij de schrikkelijke tijding.

Den eersten dag reeds van zijne aankomst ging hij op jacht. Eensklaps roept de wachter, die hem vergezelde: De beer is daar! en klimt op eenen boom. De jager knielt neer en wacht naar het beest. Doch het verschijnt niet. 's Anderendaags keert de jager weer. Zijn geweer is met eenen zwaren kogel geladen. Een twintigtal boeren met vorken, stokken, geweren en sabels gewapend volgen hem. Bosch en kanten worden doorzocht. Eindelijk wordt het dier ontdekt, de beer die niets anders is dan een wildzwijn krijgt twee kogels door het lijf en tumelt neer, tot groote vreugde der buitenlieden. Gisteren avond is de heer Ed. V. D. H. met zijn wild in onze stad aangekomen. Een groot getal personen wachtten den gelukkigen jager aan de statie, waar hij over zijne schoone zegepraal ge complimenteerd werd. Onnoedig te zeggen dat deze zeldzame jacht het voorwerp aller gesprekken is.

— Hendrik van Leeuw de bestuurder van het oud zinneloozen-gesticht van Evere, die te Londen is aangehouden, krachtens het uitleveringsverdrag dat onlangs met Engeland gesloten werd, zal morgen naar Brussel worden gebracht. Hij is beschuldigd van bedriegelijke bankbreuk en ontvreemding van fondsen ten nadeele der hospicium van Evere, waarvan hij een der administrateurs was. In 't geval Hendrik van Leeuw vrijgesproken werd voor deze twee feiten, zou hij in vrijheid moeten gesteld worden, daar de feiten waarvoor hij door de korrekionele rechtbank veroordeeld is, niet voorzien zijn door het nieuw uitleveringsverdrag.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

Te midden der politieke hartstochten en woelingen hebben de openbare geboden, krachtens decreet der Nationale Vergadering ten hemel opgezonden, niet zoozeer de aandacht getrokken, als anders vermoedelijk het geval zou zijn geweest. De slotkapel van Versailles was tamelijk goed bezet. De meeste leden der rechterzijde en eenige afgevaardigden van de linkerfractie waren daar opgekomen. Ook Thiers verscheen aan het hoofd van alle ministers. De heer Grévy, voorzitter der Nationale Vergadering, ontbrak mede niet op het appel. Met hem kwamen de leden van het groote bureau.

Van de dames waren mej. Dosne en mevrouw tegenwoordig, alsmede de echtgenooten der beide kwastoren, Baze en Martin des Pallières. Laatstgenoemden belasten zich met de kollekte ten bate der Elzas-Lotharingers, die echter geen glansrijke uitkomsten opleverde. In de Notre-Dame begon de plechtigheid ten 12 uren. De kerk was prachtig versierd. Alle lichten in het schip waren ontstoken. Nieuwsgierigen waren in groote menigte opgekomen. Zij mochten evenwel het schip niet betreden, dat voor de officiële gereserveerd bleef, en moesten zich onder de nevensgewelven houden.

Tegen 11 uur verscheen, omringd door een schitterenden staf, de gouverneur van Parijs, generaal Ladmiraal; op zijne bevel was van elk bataljon eene deputatie van vier officieren aanwezig. In groot tenue wachtten zij den generaal af. Een belangrijk deel der gereserveerde plaatsen in het schip was ingenomen door afgevaardigden uit Versailles, die, ondanks hunnen haat tegen Parijs, toch liever in de ex-hoofdstad schenen te bidden dan in de tegenwoordige. Leden van den staatsraad, de twee prefecten van Parijs en vele andere officiële lieden waren mede opgekomen. De gemeente-raad ontbrak eveneens niet op het appel, hoewel hij niet door zijne tachtig leden vertegenwoordigd was. De dienst binnen in de kerk werd door *de garde républicaine* waargenomen.

Buiten stond eene compagnie van het 51° regiment voor den ingang geschaard. Ook waren daar eenige curassiers. Toen ten 12 ure de aartsbisschop van Parijs, Mgr Guibert, aankwam, bracht de muziek der republikeinsche garde eenen plechtigen marsch ten gehoor. Daarna namen de gebeden en gezangen een aanvang. Men zong vooreerst het *Veni Creator* en tijdens

de stille mis, het *Miserere*. De muziek speelde vervolgens *O salutaris*.

In de meeste andere kerken van Parijs werden de gebeden eveneens gehouden, hoewel op minder plechtmatige wijze, dan in Notre-Dame. De synagogen en protestantsche « tempels » bleven niet achter. Over het geheel genomen, was, ondanks het zoo ongunstige weer, de opkomst groot te noemen.

Eene zweedsche dame, de gravin Skenns, is te Parijs gekomen uitsluitend met het doel om eene expeditie van vrouwen in te richten ten einde Livingstone op te zoeken. Zij houdt tot dat doel conferentien en beweert, dat de berichten van Stanley niet voldoende zijn. Zij verzekert dat zij geheel Centraal-Afrika voldoende kent, dat zij het met haar echtgenoot heeft doorreis, en dat zij persoonlijk met de hoofden van het land bekend is.

Engeland.

De *Daily News* deelt eenige opmerkelijke feiten mede, betreffende het lager onderwijs in Englands hoofdstad. Op 2 april 1871 bedroeg de bevolking van Londen 3,265,005 zielen en daarvan bevonden zich er 681,107 kinderen van 3 tot 13 jaar. Van dezen werden 97,307 te huis onderwezen, terwijl 9100 zich bevonden op kostscholen of in gestichten. Dien ten gevolge bleven er 574,693 kinderen over, waarvoor lagere scholen noodig waren. Van dit laatste cijfer bezochten 398,670 kinderen de school, terwijl 176,014 kinderen om verschillende redenen de school niet bezochten. Daarna bevonden men, dat van dit laatste 95,975 kinderen geldige redenen hadden om van de school te blijven, zoodat er 80,039 overbleven, voor wier onderwijs te Londen School-Board, even als voor de 38,879, zorg moest dragen. Thans moest onderzocht worden, hoeveel ruimte de scholen in Londen opleverden, en men bevond, dat er 3130 scholen waren, ruimte hebbende voor 370,960 scholieren. De School-Board ontwierp plannen voor het bouwen of vergrooten van 145 scholen, waardoor men ruimte zou krijgen voor 413,233 kinderen. Dit was voldoende. Op eene bevolking van meer dan drie miljoen zielen zouden slechts 65,000 kinderen, waarvan sommige onder den leeftijd van 5 jaar, de school niet kunnen bezoeken door gebrek aan ruimte. Maar nu ging men de schoolgebouwen onderzoeken, en 't bleek, dat meer dan de helft (1876) behoorde te worden afgekeurd. Deze slechte gebouwen waren echter klein; zij boden slechts ruimte aan voor 63,907 kinderen. Er waren in Londen 1149 goede scholen, ruimte hebbende voor 312,925 scholieren, en 250 minder goede, die plaatsing hebben voor 87,995 scholieren. Er bestaan in Londen dus in het geheel 1399 scholen, waarop 350,920 kinderen van de 478,718 onderwijs kunnen genieten. Nu bleek het dat in den regel 5.09 pCt. der schoolgaande kinderen om verschillende redenen te huis blijven, zoodat de *Board* nog voor scholen moest zorgen, ruimte aanbiedende voor 103,868 kinderen. Hiertoe is besloten. In de verschillende distrikten van Londen zullen, naar gelang der behoeften, zooveel nieuwe scholen worden ingericht, dat ongeveer alle kinderen behoorlijk onderwijs kunnen genieten.

Italië.

Een brief uit Genua gedagteekend, behelst zonderlinge bijzonderheden over de avonturen van eene jonge Hollandsche, die in matroos verkleed, dienst heeft genomen aan boord van de *Esquale*, van Harlepool. De eigenaar en kapitein van het schip welk aldaar op de reede van Shields lag, vindende dat de jongeling vlug en verstandig was, behield hem als leerling gedurende 3 jaren. Hij gedroeg zich moedig gedurende den overtocht van Shields naar Genua; hij kroop in de masten dat het plezier was. Iedereen dacht dat het een jongen was. Te Genua kregen eenige matrozen vermoedens; zij zegden het aan den kapitein; deze zond zijne vrouw bij den jongen matroos, die alles bekende. Men begaf zich bij den consul; het contract dat het meisje voor drie jaren verbond, werd gebroken; de Hollandsche werd nu voor de terugreis in dienst genomen als kokes.

Zweden en Noorwegen.

Uit Stockholm wordt gemeld, dat de dag, waarop koning Oscar de II als koning van Zweden zal gehuldigd worden, thans is vastgesteld; den 15 mei e. k. zal die plechtigheid in de Zweedsche hoofdstad worden gevierd. Als koning van Noorwegen zal het geschieden te Christiania op 18 juli e. k., dat is op den 1000sten verjaardag der stichting van het Noordsche rijk.